

LA SÍNDICA DEMANA MÉS RECURSOS PER PREVENIR I ATENDRE SITUACIONS DE RISC DELS MENORS ESTRANGERS INDOCUMENTATS NO ACOMPANYATS

La defensora creu que, conjuntament amb la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència, cal elaborar un nou protocol d'actuació a Barcelona, i ha recomanat al consistori que ho estudiï

El nombre de menors no acompanyats que arriba a Catalunya va en augment; entre gener i l'octubre han arribat 485 adolescents, segons la Generalitat

Es podrien estar donant situacions de desprotecció relacionades amb els errors en les proves de determinació de l'edat i que afecten principalment les persones que, si bé, poden tenir aparença de grans, són menors

L'Administració local ha d'intervenir si detecta una situació de risc d'un infant o adolescent que es troba en el seu territori, al igual que tots els i les professionals que treballen en salut, serveis socials i educació

Barcelona, 15 de novembre de 2016. -- Cal millorar l'atenció de tots els menors d'edat estrangers indocumentats no acompanyats de persones adultes responsables. I, en aquesta línia, la síndica de greuges de Barcelona, Maria Assumpció Vilà, ha recomanat a l'Ajuntament un increment dels recursos destinats a l'atenció d'aquest col·lectiu per prevenir i atendre les situacions de risc i realitzar l'acompanyament necessari.

Vilà ha suggerit també al consistori que, en coordinació amb els serveis de la Direcció General d'Atenció a la Infància i a l'Adolescència (DGAIA), s'estudiï elaborar un nou protocol d'actuació en l'àmbit de la ciutat de Barcelona. La síndica és partidària que s'elabori aquest nou protocol.

La síndica dona a conèixer aquestes recomanacions coincidint amb les dades, fetes públiques per la Generalitat, sobre el nombre de menors no acompanyats que arriben a Catalunya. Segons la consellera de Treball, Afers Socials i Famílies, Dolors Bassa, el nombre de menors és cada cop més elevat, amb 485 joves arribats entre gener i octubre de 2016. Els anys 2014 i 2015, els menors arribats van ser de 537 i 544, respectivament.

Les propostes de la síndica es troben incloses en una actuació d'ofici oberta després de rebre entre aquest any i l'anterior sis queixes que mostraven la seva preocupació per l'actuació dels educadors i educadores de carrer a Barcelona quan detecten persones menors d'edat estrangeres indocumentades no acompanyades.

En les reclamacions s'exposa que aquestes persones menors d'edat són posades a disposició de la Fiscalia en lloc de ser posades a disposició de la DGAIA, i es considera que l'Ajuntament podria està vulnerant el que estableix la normativa en matèria de protecció de menors.

Segons la síndica, es podrien estar donant situacions de desprotecció relacionades amb els errors en les proves de determinació de l'edat i que afecten principalment les persones que, si bé, poden tenir aparença de grans, són menors.

De fet, el protocol no només no posa a disposició de la DGAIA aquest col·lectiu de joves, encara que hi pugui haver algun indici raonable de minoria d'edat, sinó que, en alguns supòsits, com en els casos d'indocumentació, ni tan sols preveu informar de manera immediata a la DGAIA perquè desplegui les actuacions de protecció que corresponguin.

Segons la síndica, l'Ajuntament aplica el protocol existent i disposa de personal professional específic en l'atenció d'aquestes persones. Però Vilà és de l'opinió que hauria de posar més èmfasi en la responsabilitat que té, atès que la Llei considera l'Administració local com una part bàsica del sistema de protecció de menors i va més enllà regulant la competència en la prevenció i la intervenció en situacions de risc.

I on s'hauria de posar més èmfasi? La síndica creu que l'Administració local ha d'intervenir en els casos següents:

- L'Administració local ha d'intervenir si detecta una situació de risc d'un infant o adolescent que es troba en el seu territori; ha d'adoptar les mesures adequades per actuar contra aquesta situació, de conformitat amb la regulació establerta per la Llei, amb la normativa de la Generalitat que la desenvolupa i amb la legislació en matèria de serveis socials.

- Tots els i les professionals, especialment les persones que treballen en l'àmbit de la salut, els serveis socials i l'educació, han d'intervenir obligatòriament quan tinguin coneixement de la situació de risc o de desemparament en què es troba un infant o adolescent, d'acord amb els protocols específics i en col·laboració i coordinació amb l'òrgan de la Generalitat competent en matèria de protecció dels infants i adolescents. Aquesta obligació inclou la de facilitar la informació i la documentació que calgui per valorar la situació de l'infant o adolescent.

- Els serveis socials han de valorar l'existència d'una situació de risc i promoure, si escau, les mesures i els recursos d'atenció social i educativa que permetin disminuir o eliminar la situació de risc cercant la col·laboració dels pares i mares o de qui tingui la titularitat de la tutela o de la guarda.

- Els serveis socials han de designar un o una professional, de referència, per a cada cas, de l'infant o adolescent, al qual correspon avaluar-ne la situació i fer-ne el seguiment posterior.

- Mesures cautelars: l'òrgan competent de la Generalitat en matèria de protecció dels infants i adolescents, els serveis socials especialitzats i els serveis socials bàsics tenen l'obligació de prestar l'atenció immediata que necessiti qualsevol infant o adolescent, en funció de la seva competència.

La Llei del Parlament dels drets i les oportunitats en la infància i l'adolescència regula la intervenció municipal en situacions de risc dels infants i adolescents, així com la prevenció. I diu que quan els infants i adolescents no acompanyats no puguin acreditar documentalment la minoria d'edat o es tingui dubtes sobre la veracitat de la documentació aportada, el departament competent en matèria de protecció dels infants i adolescents els ha d'oferir l'atenció immediata que necessiten mentre es fan les gestions i els tràmits establerts per la legislació sobre estrangeria per determinar-ne l'edat.

No es pot fer una lectura que exclogui la competència i la responsabilitat dels serveis socials bàsics municipals en aquella atenció immediata, si més no preventivament, tant si es tracta d'un adolescent com si després resulta que es tracta d'algú major d'edat, perquè en tots dos casos el risc social pot estar present.

D'altra banda, cal recordar que els menors estrangers que es trobin a Espanya tenen dret a l'educació, l'assistència sanitària i els serveis i prestacions socials bàsiques, en les mateixes condicions que els i les menors d'Espanya.

Les administracions públiques han de vetllar pels grups especialment vulnerables, com els menors estrangers no acompanyats, els que presentin necessitat de protecció internacional, els menors amb discapacitat i les persones que siguin víctimes d'abusos sexuals o de tràfic.

En conclusió, Vilà ha recomanat l'Ajuntament l'esmentat increment de recursos per tal de prevenir i atendre situacions de risc. I proposa al consistori que segueixi vetllant per la coordinació amb els serveis de la DGAIA, per tal d'elaborar, si ho consideren oportú, un nou protocol d'actuació, en l'àmbit de la ciutat de Barcelona.

Finalment, també es planteja vetllar, en tots els casos, per l'obertura d'expedients i el seguiment d'aquests en el temps, per tal de millorar la intervenció i poder detectar aspectes que calgui esmenar.